

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

III. évfolyam, 9. szám 1992 SZEPTEMBER

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

Orvos beteg nélkül -
beteg orvos nélkül
(8-9. oldal)

Supernóva
Szabolcsban
a 2. oldal

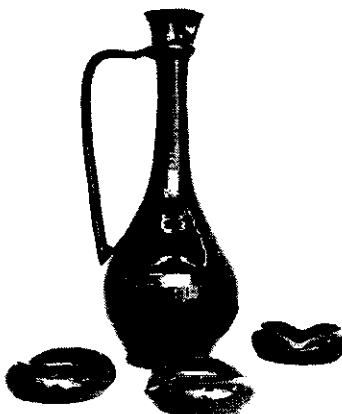
Állásajánlatunk
a 6. oldalon

Ezt a 13 kg-os Amurt a tíz éves Török Zolika fogta a Tisza balai szakaszán, igaz, az órás fárasztáshoz már apai segítség kellett. Úgy látszik, minél kisebb a víz, annál nagyobb halakat lehet benne fogni. (Úgy értesültünk, hogy a halból halászlé lett, s a papa által fogott másik két hasonló nagyságú hal is erre a sorsra jutott. "Jó fogás" volt.)

"EMBER-EXPORT" ROMÁNIÁBÓL A VEGYTEKBE (?)

(RENDŐRSÉGI HÍREINK A 16. OLDALON)

ÉLMÉNY A MEGNYITÓ - ÉLMÉNY
A KIÁLLÍTÁS (13-14. OLDAL)

Ha már egyszer közlekedik! akkor . . .

Akkor nagyon gondolja meg, hogy kihajt-e a négyes számú főútra. A nagy számok törvénye (is) azt sugallja, csak idő kérdése, hogy kit, mikor ér baleset.

Sokan mondják, hogy egyszerűen fantasztikus, amit a kormány az autósokkal művel (általában a súlyadóra, a kötelező biztosításra, zöld kártyára, a benzin árára, a jogosítvány orvosi érvényesíttetésének illetékére - szóval csupa ilyen "költésgkímélő", szeretetteljes gondoskodásra utaló dologra gondolnak, ám ha valaki a négyesen rendszeresen végigmegy, főleg Szajol és Szolnok között (de más rangú, rendű és számú utakon sem jobb a helyzet), azt tapasztalhatja, hogy mintha az autósok választottak volna kabinetet - azaz: pont megérdemlik egymást -, életveszélyes "szabálysorítások", stressz, "hajszálhíján balesetek". Igaz, Európa is velünk van: többször láttam nyugati és keleti kocsikat telt zebrára hajtani, német autósok előszeretettel előznek záróvonalon és forgalomtól elzárt területen. (Dániában járja az a vicc, hogy csak azért nem tört még ki a harmadik világháború, mert a németek egymást gyilkolják az autópályákon.)

Remélem, nem kell magyarázni, s azt sem, hogy alapvetően nem az az ok, hogy úgymond a magyar utak alkalmatlanok "Európára", tényleg ugyanez folyik a többsávos autópályákon - odakint.

Közlekedünk, persze, közlekedünk - s persze a zebrán gyalogosokat hajkurászó BMW-k és Daciák láttán eszembe jutnak azok a viták, amelyek a városban áthaladó főútvonal kereszteződéseiben javasolt közlekedési lámpák felállítása körül zajlottak. Tény, a közlekedési szakértők (az illetékes minisztérium is) nem javasolták sem a Táncsics út felé, sem a Művelődési Központ elé a lámpákat ("lassítanak a forgalmat", illetve "lényeges előnyt nem jelentenek"). Igazuk lehet, bár mint prostró gyalogos, esetlegesen "másodrendű zsigulis", sokszor ténylegesen azt szeretném, ha "lassúdna a forgalom" - mert jó lenne átkerülni a túloldalra, lehetőleg nem totálisan kiszolgáltatva az autósoknak; mint autós is úgy látom, hogy a lámpáknál várakozva sem kerülne több mocsk a város levegőjébe, mint így, amikor a kikanyarodni szándékozók pöfögik bele.

Az pedig nem olcsó újságírói fogás, ha leírom, hogy - szakértők ide vagy oda - ha csak egy balesettel kevesebb történik az Almásy út becsatlakozásánál egy évben, már megéri a lámpákat felállítani. Biztosan emlékszünk nevekre, azok neveire, akik nem lehetnek közöttünk.

S ha már a biztonságnál s közlekedésnél tartunk, már hónapok óta bonyolódik ez a "Sarkadi ügy". Az

ember azt mondja, hogy "addig nincs baj, amíg nincs baj", azaz, addig szépen eljátszható egymással hatóság és motoros, amíg egy figyelmetlenebb gyalogost vagy gyereket el nem csap a "rendületlen motoros".

Az biztos, hogy rendőri tapintat ide vagy oda, ha ott laknék valahol közvetlenül az út mellett, már rég "kicsempésztem volna" egy szöges lécet vagy valami hasonlót (amit egy normál sebességgel haladó meglát), s utána valóban lehetett volna vitatkozgatni, hogy a motor kószált-e el, meg ki is ül a nyeregben, s kinek is kellene betartani a játék- és KRESZ-szabályokat.

Biztosan nagyon "sportemberi" (és "polgárpukasztó") végigdöngetni az utcákon a Csipkerózsikát játszó rendőrség díszkíséretével (gondolom ők is a csókra várnak, mert a zaj, a sebesség, szabály, ilyesmi "nem hat"), én inkább azon töprengem, hogy egyáltalán: hogyan rendelkezhet jogosítvánnyal (még) az, aki - fittyet hány - többször is - a "rendőri intézkedésre", aki szándékosan és feltűnően agresszív módon veszélyezteti embertársai életét (a nyugalom sem mellékes - esetleg pont hivatásos sofőröknél).

Persze, - persze, Amerikában kivezenyelnék a Nemzeti Gárdát, drótakadályok, sortűz és egyebek ("legkevesebb": a "Szelíd motorosok") - randa példa, antihumanizmus, miegymás. Van persze, kinek szemében a motoros inkább Robin Hood, aki "megmutatja" a kispolgároknak. Akár ez, akár amaz, előbb-utóbb az átmokfutó el fog ütni valakit, s akkor - ha job szerint nem is, de tényszerűen igen - a vádlottak padján megilleti egy hely a helyi rendőrséget is, mint "bűnsegédi bűrészt".

Higgyék el, nem olcsó moralizálásnak szántam e sorokat, s nem is "adalékként" a fantom újabb fejezetéhez. S amit abszolút nem szeretnék: ha azok éreznék ki igazukat, akik szerint "elkelne már a kemény kéz ebben a túl nagy szabadságban".

Mert egy dolog az értékrend átrétegződése, egy másik dolog az általános kulturális és intellektuális színvonal mélyrepülése (lásd: közlekedési morál), s ugyancsak más dolog a rendőrség tehetetlenkedése, s egyesek megnövekedett agresszivitása.

A célravezető, jogszerű út mindenki számára nyitott, s hogy ki mennyire ismeri fel, melyik alternatíva a szükséges és helyes, nem a demokrácia hibája vagy erénye, sokkal inkább az egyéni, személyes rátermettség, tehetség kérdése.

Kakuk

ÁLLAMALAPÍTÓ

SZENT ISTVÁN KIRÁLY NAPJÁN

Legnagyobb állami ünnepünkön első királyunkra emlékezünk, akinek nemzetünk fennmaradását köszönheti. Városunkban az ünnepség 10 órakor kezdődött szentmisével, ill. istentisztelettel. Utána az Ipolyi Arnold téren a Kodály Zoltán Zeneiskola fúvósainak műsora szórakoztatta a nagygyűlésre érkező közönséget.

A Himnusz eléneklése után Súlye Károlyné, a Művelődési Központ igazgatója részleteket olvasott fel Szent István első magyar királynak Szent Imre hercegre írt INTELMEI-ből. Az ünnepi szónok Dr. Zimányi Tibor, a Recski Szövetség elnöke volt, aki hosszú évtizedek után most érkezett haza először szülővárosába: Törökszentmiklósról. Beszédében arra emlékeztetett, hogy csak belső viszályainkat félretéve tudunk nagyot lépni előre, történelmünk folyamán. Két jeles dátum bizonyította: 1848. III. 15. és 1956. X. 23. Ez utóbbi teljes győzelmet hozott a belső hazaárulók felett. Külső hatalom segítségével ugyan legyőzték, mégsem volt hiábavaló. Nem szabad azonban megfedkezni a kegyetlen megtorlásról: Kádárék tízszer annyi halálos ítéletet hoztak utána, mint 1849-ben Haynau.

Most nagyon nehéz gazdasági helyzetben vagyunk, amiért sokan a kormányt okolják. Munkanélküliség, infláció, áremelkedések. Ez tény - de keressük meg az okait! Eddig is volt munkanélküliség, csak a kapukon belül. Miért élünk jobban? Mert a felvett kölcsönöket nem beruházásokra, a termelés korszerűsítésére fordították, hanem az életszínvonal fenntartására. És mielőtt a gazdasági élet összeomlott volna, a régi kormány átadta az uralmat, vele együtt a 22 milliárdos adósságot is!

A sajtó, rádió, televízió szándékosan fokozza a pesszimizmust. Lejáratják a parlamentet, hogy csak szócsatákat folytatnak. Pedig soha ennyi törvényt nem hoztak két év alatt, a szót viszont mindenkinek meg kell adni!

Vannak elintézetlen kérdések, mint például a kárpótlás. Az ország teherbíró képessége csak a kárpótlási jegyek bevezetését teszi lehetővé. Másik: az igazságtétel! Itt nem történt semmi előrelépés. (Az Alkotmánybíróság döntését csak tudomásul veszi, de nem tiszteli!)

A kormány keresi a kiutat a nehézségekből, mi viszont ne csak a negatívumokat lássuk meg mostani életünkben! Külföldön sokkal jobb a hírünk, mint a szomszédos országoknak. A

mi jövőnk látszik legbiztosabbnak közülük, és minket neveznek a "béke szigeté"-nek.

Augusztus 20-a a Magyar Államiság napja. Nemzetünk minden vihar ellenére fenn tudott maradni 1100 éven keresztül - és talpon fog maradni ezután is. Első királyunk érdeme az életké-

pes magyar állam kialakulása, ezért emlékezünk Rá e napon. Uralkodásának alapelveit az INTELMEK-ben foglalta össze. Örökérvényű gondolatai a manák is szólnak:

"Uralkodj harag, gőg, gyűlölség nélkül, békésen, alázatosan, szelíden, tartsd mindig eszedben, hogy minden ember azonos állapotban születik, és hogy semmi sem

emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölség!"

Befejezésül arra emlékeztetett a szónok, hogy mi már Európához tartozunk 1100 éve. Viszont Európa vessen számot azzal, hogy eladta hazánkat Jaltában és Potzdamban! Emiatt hoztunk mi minden népnél nagyobb áldozatot, hogy bebizonyítsuk a bolsevista államforma tarthatatlanságát.

Dr. Zimányi Tibor szavai után Szabó József lelkész és Dr. Laczkó Béla prépost megáldották az új kenyeret.

- "Legyen mindenkinek elegendő belőle városunkban!" - mondta befejezésül Szegő János polgármester, kenyérszégés közben, az Úr imádságának közös elmondása után.

Délután kulturális programmal folytatódott a rendezvényesorozat. 15 órakor a Művelődési Központ udvarán felcsendült a nóta. Előbb Máté Ottília és Szántó Károly szórakoztatta vidám énekszóval a nagy forróság miatti kisszámú közönséget. Utánuk Csongrádi Kata következett, aki végtelen kedvességgel és humorával azonnal kapcsolatot teremtett a hallgatósággal, őket is bevonva műsorába. Alaposan megizzadtak a Szabolcs- és a Miklós táncgyűttes tagjai, akik mintegy 60 percen át ropták a táncot a rekkenő hőségben. Az egész műsor megérdemelte volna egy zsúfolt nézőtér lelkes tapsát, de sajnos be kellett érniük a gyér érdeklődéssel is.

A következő órák a fiataloságé voltak. Tanyabuli, majd disco biztosította szórakozásukat. (Hazafelé vonulásuk viszont a környék lakóinak alapos felriasztását - éjszakai álmukból!)

Hajnal Józsefné

A ZSOLNAY-PROGRAMRÓL

A Kölcsey Ferenc Általános Iskolában négy éve folyik Zsolnay József kutató pedagógus nyelvi, irodalmi, kommunikációs nevelési programja. Ez a kisiskolásoknak többfajta nyelvi tevékenység elsajátítását biztosítja:

- olvasás, szövegfeldolgozás, önművelés
- írás, helyesírás
- beszédművelés, kommunikáció, illem
- irodalom

Ezen nyelvi tevékenységek közül az irodalom és önművelés területe az, ami kiemelten igényli a könyv- és könyvtárhasználatot, a művelődési intézmények látogatását, valamint az önművelési tervek és naplók vezetését.

Az elmúlt négy tanévben László Lajosné tanítónő vezetésével dolgozott egy osztály. Már az első évben komoly munkakapcsolatot alakított ki a Városi Könyvtár gyermekrészlegében dolgozó könyvtárosokkal. A könyvtár igazgatója és dolgozói négy éven keresztül igen érdekes, hangulatos könyvtári órákat, fordultatos versenyeket, író-olvasótalálkozókat szerveztek a tanulók részére. A gyermekek már az első osztályban megismerkedhettek a szótár-, lexikon- és katalógushasználattal, a könyv- és sajtóismeret megannyi szakkifejezésével. Emellett Szabó Sándor könyvtári dolgozó jóvoltából minden második hét péntek-

jén természettudományos témájú videofilmekben is gyönyörködhetnek.

Minden tanuló rendszeres olvasója lett a könyvtárnak. Folyamatos tájékoztatást kaptak az önművelődési lehetőségekről, és évek óta izgalommal készülnek a nyári olvasótáborba.

Köszönet illeti a könyvtár dolgozóit eredményes munkájukért. Remélhetőleg állandó látogatói lesznek ezek a kis tanulók a könyvtárnak, megfogadva Móra Ferenc szavait:

"Nem fecskemódra kell átsurranni a könyvön,
Meg is kell abban merülni!"

Visszatérve a négyéves Zsolnay-módszerű oktatásra - a nyílt tanítási napokon szerzett tapasztalatok meggyőzőhették a látogatókat az eredményességről. A tanulók zöme aktívan, nagy önállósággal dolgozott, sok feladatot oldanak meg. Emellett rendszeres néptáncoktatás is folyt Gál András és Gál Andrásné vezetésével.

A most megnyílt új tanévben a felső tagozatban folytatódik a Zsolnay-módszerű oktatás az 5./b osztályban, és az alsó tagozatban továbbra is minden évfolyam egy, ill. két osztályában.

Hajnal Józsefné

*** **

Az olvasás-zavar (dyslexia)

Tanévkezdés küszöbén állunk, ezért fontosnak tartom, hogy szülők és pedagógusok egyaránt felfigyeljenek első-második osztályban, ha a gyermeknél olvasási gondok jelentkeznek.

Első osztályban az egyik legfontosabb cél: a betűk megtanításán át az összekapcsolás, szavak, mondatok, szövegek olvasása, annak megértése. Az olvasásnak *eszközként* kell szolgálni a többi tantárgy elsajátítását. Amennyiben nehezen, vagy nem tanul meg a gyerek olvasni, kihat az egész tanulmányára, de magatartási és lelki zavarok is kísérik olvasási kudarcát. Túlmozgékony vagy zárkózott lesz, éjszakai bevizelés, pislogás stb. lehetnek a kísérő tünetek. Az olvasás tanítása *nem kizárólag az elsős tanítónő feladata,*

több éves munka, mindig növekedő követelményszinttel.

Fontos megkülönböztetni az olvasásgyengeséget az olvasás-zavartól (dyslexiától). Előbbi iskolai korepetálással, otthoni gyakorlással (hangos olvasással) megszüntethető, mivel az ok hátterében éretlenség, lassúbb tempó, gyakorlás hiánya áll fenn. Ezzel szemben a dyslexia speciális terápiát, fejlesztést igényel, melyet logopédus, vagy az erre kiképzett fejlesztő pedagógus végezhet. Kemény, több éves munkával korrigálható illetve csökkenthető az olvasás zavara. A dyslexia oka többféle: látási zavar, hallási zavar, enyhe agyi sérülések - melyek nem az értelmet károsítják -, valamint örökletesség. **Az olvasás-zavar az a jelenség, ha a gyermek az olvasás, írás tanulásban jóval**

elmarad azok mögött az elvárások mögött, melyre intelligenciaszintje és a tanulásban fektetett erőfeszítések elmaradnak.

Legtöbb dyslexiás a beszédhibás gyermekekből kerül ki. Főleg veszélyeztetettek a megkésett (akadályozott) beszédfejlődésű gyerekek, az általános pöszék, a zöngétlenítők, a sokáig hangátvetést használók. Pl: villamos helyett vimmalost, cipő helyett picót mondanak. Előfordul, hogy *beszédhiba nélkül is dyslexiás lesz* a gyermek, de a szakember a beszédben, a beszédfejlődésben ezen eseteknél is kimutatja a zavart. Éppen ezért az ideális az lenne, ha óvodás korban kiszűrniék a dyslexia veszélyeztetett gyermekeket. *Így beiskolázáskor eldönthető, melyik olvasási módszer ajánlott,* amely a legkisebb ku-

darccal jár. A *logopédia* terápia vagy a fejlesztő pedagógus munkája még emellett is párhuzamosan *szükséges!* A Zsolnai módszer dyslexiás gyerekek nem megfelelő, mivel magas beszédfejlettségi szintet követel - s ez éppen hiányzik.

Az olvasás-zavar - ellentétben az olvasásgyengeséggel - nem technikai probléma. Részképesség vagy részképességek zavara: vagyis bizonyos képességei hiányoznak a dyslexiás gyerekek, melyek gátolják az olvasás elsajátításában. Ezért az elvégzett vizsgálatok alapján kell a terápia során a hiányzó képességeket kialakítani, fejleszteni. Ezek a következők: látási, hallási érzékelés, emlékezet, figyelem, téri tájékozódás fejlesztése, bal-jobb megkülönböztetése, ritmusérzék fejlesztése, stb.

Az elsős nevelők már szeptemberben felfigyelhetnek a hiányzó képességekre a gyerekeknél s időben logopédushoz küldhetik. Sokszor másodikban tűnik fel az olvasási nehézség, még ekkor sem késő! A felsorolt képességek hiánya miatt a dyslexiának két típusa van. Az egyik: A gyerek viszonylag jól olvas, de nem tudja visszamondani, mert nem érti a szöveget. Ez az alattomosabb, hiszen szülő, pedagógus figyelmen kívül hagyja. Az igazi ok az emlékezetgyengeség. A másik típus: Nem vagy nehezen tanulja a betűket, azokat keveri, főleg a hasonlókat: ó-ő; ú-ü-n; f-t; p-b; b-d; ty-ly; ny-gy tévesztése a gyakori. Ebben az esetben a látási (vizuális) észlelést kell fejleszteni. Előfordul a zöngés-zöngétlen hangok (betűk) cseréje: k-g; f-v; t-d; p-b; sz-z, s-zs, ty-gy -mely a hallási figyelem fejlesztését kívánja. Nehezen vagy visszafelé olvasva kapcsolja a betűket: ez figyelem, emlékezet, bal-jobb differenciálásának zavarát mutatja. A szavakból kihagy vagy felcseréli a betűket. Mondatokat pontatlanul olvas. Nem érti a szöveget.

Az olvasás-zavar önmagában is jelentkezhethet, de kísérheti az

írás zavara is, (dysgraphia) amely nagyon hasonlít a dyslexiára. Vagyis: írásban cseréli a betűket, a betűk sorrendje nem megfelelő, kihagy betold. Egybeír vagy különír szavakat, mondatokat. Nem tud szótagokra bontani szavakat, mondatokat szavakra tagolni. Rövid, hosszú magánhangzók, más-salhangzók megkülönböztetésére képtelen. Amennyiben olvasás- és írás-zavar együtt jelentkezik, párhuzamos kezelés szükségeltetik. A városban jelenleg 2 logopédus végzi az első osztályokban januárban az olvasás felmérését, a dyslexia felkutatását. Mivel elsősorban a beszédhibák megszüntetését, javítását vagyunk hivatottak ellátni, így csekély számban tudunk dyslexiás gyerekekkel foglalkozni. Minden iskolában akad olvasásgyengeséggel, olvasás-zavarral küszködő alsó és felső tagozatos egyaránt, akik segítségre szorulnak. Szeretnénk, ha óvónők, tanítónők képeznék magukat fejlesztő pedagógussá. Hiszen minél később derül ki a probléma, minél később kerül logopédushoz, annál nehezebben lehet segíteni. Az olvasás alacsony szintje miatt nehezen boldogul a szaktantárgyakkal (biológia, kémia, fizika stb). Ekkor már csak a szülő hangos felolvasása vagy a magnóra olvasás segítheti a tanulást. Arról nem is beszélve, a dyslexiás gyerek kerül a könyveket, úgy megfosztjuk őt az olvasás gyönyörűségétől.

Tegyünk értük közösen, mi, akik a gyerekekért vagyunk: szülők - védőnők - pedagógusok! Mindnyájan boldog, kiegyensúlyozott gyerekeket szeretnénk, akik számára az iskola örömet hozzon és ne rettegést, ne undort.

Ezért várjuk és reméljük városi szinten az összefogást, hogy ez a probléma is megoldódjon. A betegségeknel is a megelőzés a fontos. Az olvasás-zavar megelőzhető, nagy mértékben csökkenthető, ha korai a felismerés.

A megelőzésről (*dyslexia-prevenció*ról) következő írásomban szólok.

Mezei Imréné

ARATÓÜNNEP

Augusztus 16-án Törökszentmiklósról és Mezőtúrról buszok indultak néptáncosokkal, népművelőkkel, hagyományörzőkkel a szentendrei Skanzenba, majd Budapestre a Mezőgazdasági Múzeumba, hogy átadják a törökszentmiklósi Művelődési Központ által tavaly meghirdetett országos kalászfónó pályázat alkotásait.

A búza, a kalász a tisztaság, termékenység jelképei. Az alkotóknak sikerült kifejezniük, összefoglalniuk az egészet: az ember természetéhez, munkához való kapcsolatot.

Idézet Szegő János, Törökszentmiklós polgármesterének beszédéből: "A felhívásra 32-en küldték el alkotásaikat - Fertőszentmiklóstól Szegedig. A beküldött pályamunkákat a múlt évben augusztus 20-án városunkban kiállításon mutattuk be, majd vándorkiállításon láthatták az érdeklődők Mezőtúron, Szolnokon, Martonvásáron, Egerben, Zagyvarékason, Tiszatenyőn.

A pályázat alkotói közül nyolcan részt vettek az idén Tiszavárkonyban megrendezett kalászfónó alkotótáborban, ahol felújították alkotásaikat, bővítették ismereteiket, tanulták egymástól a legegyszerűbb anyag feldolgozását."

A munkák átadására magas színvonalú program keretében került sor. Először az aratás befejezését megünneplő népszokást eleve-nítették fel a Mezőtúri Szociális Intézet tagjai, majd a Miklós Néptáncegyüttes és a Béke Mg. Tsz Népdalkörének műsora következett.

A Városi Művelődési Központ igazgatója, Sülye Károlyné, aki a pályázat életrehívója elmondta, hogy a megyei nyugdíjas KI MIT TUD tavalyi nyertesei között volt a Mezőtúri Szociális Intézet, akik nagy örömmel vállalkoztak műsoruk előadására.

A népdalkör már többször lépett fel a Mezőgazdasági Múzeumban, ők szinte már "haza" mentek. Az igazgatónő szeretné a pályázatot jövőre is meghirdetni és nemzetközivé tenni.

Busai Barbara

MUNKAJOG * MUNKAJOG * MUNKAJOG

VÁLTOZÁSOK A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVÉBEN

A munkaerőpiac liberalizálódása szükségessé tette a munkaviszony megszüntetése gyakorlatának korszerűsítését is.

A munkaszerződés felbontása is általában a felek szabad akaratából vagy az egyikőjük egyoldalú elhatározásából történhet. Azonban 2 munkáltató számára néhány esetben bizonyos korlátozások továbbra is fennállnak. Ezáltal biztosítható a piacgazdaság által igényelt tulajdonosi érdekek érvényesülése, míg a másik oldalon a nagyobb munkavállalói szabadság és érdekek védelme a cél. Amíg azonban a munkahely változtatására nem szabad, hogy kihatással legyen az előző munkaviszony megszűnésének formája, addig a munkanélkülivé váláskor életbe léphetnek bizonyos szankciók. Ennek oka, hogy a munkavállalónak ne legyen célja a saját akaratából történő munkanélkülivé válás. A munkaviszony létesítéséhez hasonlóan, ennek megszüntetésére irányuló megállapodásokat, nyilatkozatokat is írásba kell foglalni. Tehát ennek elmulasztása jogszabályellenes munkáltatói gyakorlat.

A közös megegyezéssel mind a határozott, mind a határozatlan idejű munkaviszonynak a felek szabad akaratából történő megszüntetése korlátozások nélkül bármikor megtehető.

Feltételezi a megállapodást aláírók részéről a feltételek és a következmények ismerete alapján történő döntést. Például

tudni kell, hogy ez esetben nem követelhető végkielégítés.

A *rendes felmondás* határozatlan idejű munkaviszony megszüntetésére alkalmazható a munkáltató és a munkavállaló részéről egyaránt.

A munkáltatói felmondást világosan meg kell indokolni, amely csak a munkavállaló képességeivel, munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, ill. a munkáltató működésével összefüggő ok lehet. A felmondási idő legalább 30 nap, amely növekszik a munkáltatónál eltöltött munkaviszonynak megfelelően ill. a kollektív szerződésben meghatározottak szerint legfeljebb egy éves időtartamig. A munkavégzés alóli felmentést a felmondási idő felére a munkáltatói felmondáskor kötelezően alkalmazni kell az átlagkereset biztosításával.

Nem alkalmazható a munkáltatói felmondás néhány esetben; így például a betegség miatti keresőképtelenség, a sorvagy tartalékos katonai szolgálat, a terhesség és a szülést követő hat hónap ideje és az azt követő 30 nap alatt. A felmondási tilalmak szempontjából a felmondási idő kezdetének időpontja az irányadó.

A *rendkívüli felmondás* alkalmazható a határozott és határozatlan idejű munkaviszonyok esetén, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megsze-

gi, vagy magatartásával a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

Ha ilyen okok alapján a munkavállaló szünteti meg rendkívüli felmondással a munkaviszonyát, számára a rendes felmondás idejének megfelelő átlagkereset, kártérítés és végkielégítés jár.

A próbaidő időtartama alatt ha lehetőség van a munkaviszony *azonnali hatállyal* történő megszüntetésére.

A munkaviszony megszűnéskor, annak utolsó munkában töltött napján ki kell fizetni munkabérét és ki kell adni a jogszabályokban előírt igazolásokat.

Ezek a következők:

Igazolás, amely tartalmazza a munkaviszony időtartamát, a munkabérét terhelő tartozást, és az igénybevett betegszabadság időtartamát.

Munkanélkülivé válás esetén szükség van az *Igazolás a munkanélküli járadék megállapításához*, ill. a tartási kötelezettségről szóló *Adatlap* című nyomtatványokra, továbbá a munkaviszony megszűnéséről szóló megállapodásra is.

A régebbi munkaviszonyokat az akkor érvényes okmányokkal lehet igazolni /munkakönyv/.

A jobb munkavállalói pozíciók elérésére a munkavállaló kérheti a munkáltatótól a működési bizonyítvány kiadását, amely az általa betöltött munkakört és a munkájának értékelését tartalmazza.

Munkügyi Központ

ÁTKÉPZÉSI TANFOLYAMOK:

- Komplex vállalkozási ügyintéző
- Adótanácsadó
- Szociális gondozó és ápoló
- Szakképesítést adó pénztár gépközelői tanfolyam
- Parkgondozó
- Középfokú környezetvédelmi asszisztens
- Kisvállalkozó ügyintéző tanfolyam kezdő és haladó idegennyelvvel
- Elhelyezkedési esélyeket növelő szakmai program
- Középfokú közgazdasági átképzés
- Középfokú áruforgalmi, üzletkötői szak, farmergazdasági ismeretekkel bővítve

ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:

Hétfő:	8 - 16
Kedd:	-
Szerda:	8 - 17
Csütörtök:	8 - 16
Péntek:	8 - 12

HÍREINK

1992. szeptember 29-én 9 órakor munkáltatói értekezletet tartunk a Törökszentmiklósi Művelődési Központ 31-es szobájában.

Ősszel új átképzési tanfolyamok indulnak, melyek jelentkezési határideje: 1992. szeptember 30.

Az előző tanfolyamra jelentkezettek elbírálása folyamatban van.

MUNKAERŐ-IGÉNYEK CSAK MUNKANÉLKÜLIEKNEK:

Elektroműszerész
Festő
Mentő ápoló
Anyagbeszerző /gk. használattal/
Pék
Betanított pék
Mérlegképes könyvelő
Üzletkötő

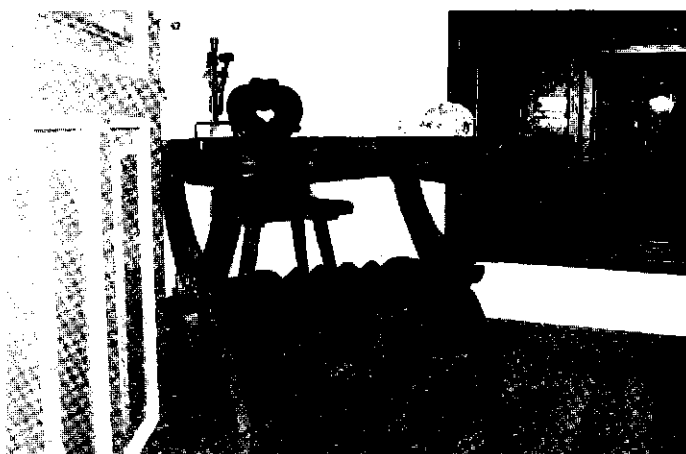
HOGY FELEDÉSBE NE MERÜLJENEK ...

LÉVAY JÓZSEF (1825 - 1918)

Nemesi származású újságíró, költő, tanár és tisztviselő volt. Költészetében Arany Jánost igyekezett követni. Igazán maradandó verset azonban csak egyet alkotott: a MIKES címűt, amelyben megkapó, hiteles képet tudott rajzolni a legutolsónak maradt rodostói kuruc bujdosó érzéseiről, aki előbb a hőn szeretett fejedelem apródja, majd kamarása lett. Há kísérője és társa volt az emigrációban.

Törökországban, a ragyogóan kék Márvány-tenger partján, a rodostói Magyar utcában áll a szépen felújított Rákóczi-ház. A Városi Vöröskereszt turistacsoportja augusztusban felkereste az Emlékmúzeumot és megkoszorúzta a nagy fejedelem szobrát.

Hajnal Józsefné

Itt élt II. Rákóczi Ferenc 1720-tól, bujdosó társaival együtt, egészen 1735-ben bekövetkezett haláláig.

Mikes Kelemen dolgozószobája.

MIKES

Egyedül hallgatom tenger mormolását,
Tenger habja felett futó szél zúgását,
Egyedül, egyedül
A bujdosók közül,
Nagy Törökországban;
Hacsak itt nem lebeg sírjában nyugovó
Rákóczi nagy lelke, az eget csapkodó
Tenger haragjában!

Peregnek a fákról az őszi levelek,
Kit erre, kit arra kergetnek a szelek,
S más vidékre száll a
Csevegő madárka
Nagy Törökországból;
Hát én merre menjek, hát én merre szálljak,
Melyik szögletébe a széles világnak
Idegen hazámból ?

Zágon felé mutat egy halovány csillag,
Hol a bércek fején hókorona csillog,
S a bércek aljában
Tavaszi pompában
Virágok feselnek ...
Erdély felé mutat, hol minden virágon
Tarka pillangóként első ifjúságom
Emléki repkednek!

Ah! mért nem szállhatok hozzád, szülőföldem,
Mikor minden bokrod régi ismerősem!
Mért vagy szolgaságban,
Gyászos rabigában,
Oly hosszú időkig!?
Ha feléd indulok, lelkem visszatartja
Az édes szabadság bűvös-bájos karja,
Vissza mind a sírig.

Itt eszem kenyerét a török császárnak,
Ablakomra titkos poroszlók nem járnak
Éjjeli setétben,
Hallgatni beszédem
Beárulás végett ...
Magános fa vagyok, melyre villám szakad,
Melyet vihar tördel, de legalább szabad
Levegővel élhet.

S egyedül hallgatom tenger mormolását,
Tenger habja felett futó szél zúgását,
Egyedül, egyedül
A bujdosók közül,
Nagy Törökországban,
Körülöttem lebeg sírjában nyugovó
Rákóczi nagy lelke, az eget csapkodó
Tenger haragjában.

/Lévay József/

ORVOS BETEG NÉLKÜL, BETEG ORVOS NÉLKÜL?

TÚL SOK A KÉRDŐJEL AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN

A címben feltett kérdés talán túlzó, de az tagadhatatlan, hogy egészségügyünk nagyon súlyos gondokkal küszködik. Az egészségügyi törvény kellő megalapozottság nélkül került bevezetésre, az anyagi feltételek nem biztosítottak. Nincsenek megfelelő kapaszkodók, eljárási szabályozók az egészségügyi dolgozók számára, megfelelő tájékoztatás hiányában sokan bizonytalannak látják jövőjüket. Az egészségügyi törvénnyel, a jövővel kapcsolatos véleményükről, az őket leginkább foglalkoztató problémákról kérdeztük meg Dr. Szántai Imrét, az EGYMI igazgató főorvosát, a háziorvosok közül Dr. Magyar Elzát, Dr. Tivadar Józsefet és Dr. Várhelyi Dánielt. Az általuk elmondottak ténylegesen elhangzottak, objektív okok miatt azonban beszélgetésük csak az újságíró fejében alakulhattak.

- Az új törvény által előírt első feladatsor a betegek részére a biztosítási kártyák érvényesítése, az orvosválasztás, az orvosok részére pedig a kártyák fogadása, adminisztrálása és a háziorvosi szerződések megkötése volt. Hogyan és milyen mértékben valósultak meg a fentiek?

Dr. Szántai: - Már májusban megindult a kártyák leadása, de az igazi nagy dömping júniusban volt. Sajnos nagyon sokan felelőtlenül megkötötték a biztosítások érvényesítésére vonatkozó júl. 1-i határidőt, és azt hitték, hogy az az orvosválasztásra vonatkozik. Rengetegen keresték fel az intézményt, óriási volt a sorbanállás, a tumultus, s bizony nagyon nehéz helyzetbe kerültünk. Valahogy csak sikerült átvészelnünk ezt az időszakot, s máig a lakosság kb. 60-65 %-a jelentkezett érvényes igazolvánnyal orvosánál. A volt körzeti orvosok mind vállalták a háziorvóságot, szerződéskötésük a társadalombiztosítással és az önkormányzattal megtörtént. Meg kell vallani, eléggé egyoldalú szerződések ezek, mert a TB diktálta a feltételeket. Megküldte a szerződésmintákat, s az érintettek számára csak az volt a lehetőség, hogy elfogadják azokat vagy sem. Erdemben állást foglalni, alkudozni nem lehetett. A körzetek és orvosok száma változatlan, az ellátás tehát zavartalanul folyik tovább.

Dr. Magyar Elza: - Azért nem egészen. A külterület ellátása továbbra is megoldatlan. 3-4 éve nincs erre a területre állandó ember, de helyettesítéssel sikerült ezt a gondot megoldani. Most viszont Surján, Szenttamás stb. lakossága nehéz helyzetbe került, mert nem tudnak háziorvost választani. A helyettesítő nem fogadhatja a kártyákat, ők pedig bent orvost nem választhatnak, mert rossz a közlekedés, s ráadásul túlnyomóan nyugdíjas - sok esetben fekvőbeteg - emberekről van szó, akik nem tudnak Törökszentmiklósról bejönni. Ők tehát részben ki vannak rekesztve a biztosítási rendszerből.

Dr. Szántai: - Szerencsére a kireksztettség nem az ellátásra vonatkozik. Aki érvényes biztosítási igazolvánnyal rendelkezik, ugyanúgy ellátásra jogosult, mint bárki más. Sajnos háziorvost valóban nem nagyon tudnak választani, mert pillanatnyilag nem tudunk a külterületre embert biztosítani. Az állást kétszer is meghirdettük, jelentkező egyszer sem akadt. Ebben valószínűleg közrejátszik az új törvényben rejülő sok-sok bizonytalansági tényező. is.

- Nem lehetne a külterületet megosztani a háziorvosok között?

Dr. Szántai: - Sajnos nem. Nagyon nagy területről van szó. Egy Óbala - Szenttamás - EGYMI útvonal pl. 41 km. Surján - Szakállas - Barta 28-30. Ezek nagy távolságok, az üzemanyagot finanszírozni több orvos számára nem tudjuk. Az igazi megoldás

az lenne, ha akadna jelentkező, aki úgy vállalná a külterületet, hogy ott rendelne állandóan, lehetőleg ott is lakna. Pl. Surjánban. De erre nem sok remény van.

Dr. Tivadar: - Szó volt arról, hogy jórészt nyugdíjas, mozgásában már korlátozott emberekről van szó, köztük sok fekvőbeteggel. A biztosítás azonban a fekvőbeteg ellátást egyáltalán nem veszi figyelembe a finanszírozásnál. 3500 Ft üzemanyag-ellátást kapunk. Hogy lehet ebből állandóan Bartát, Szenttamást, Surjánt járni? Pláne egy terepjáróval, mert ősszel, télen a földutakon csak azzal lehet közlekedni. Egy kártyáért 20 Ft-ot fizet a TB. akkor is, ha ide jön a beteg, akkor is, ha ki kell 20 km-re menni hozzá. Nincs anyagi fedezet a külterületre. A kártyapénzből nem futja erre is.

- Ha már itt tartunk, jó lenne néhány szót ejteni a kártyapénzről. Elég zavaros a kép ez ügyben, csillagászati összegekről hallani.

Dr. Magyar Elza: - Kicsit keserű a számomra íze, ha erre gondolok. Én magam is hallottam, hogy jó az orvosoknak, mert 40--50.000 Ft-ot vágunk zsebre a kártyák után. A szám valóban stimmel, csak kicsit más-ként. Az első befizetéskor ezer kártyára kb. 43.000 Ft jutott, de bruttóban. A ténylegesen megkapott 5-6000 Ft lehetett.

Dr. Várhelyi: - Akik ilyen összegeket emlegetnek, elfelejtik, hogy bruttóval van szó. A kártyánkénti 20 Ft-ból lejön a személyi jövedelemadó, a nyugdíjárulék, stb., 10 % körül el kell belőle dologi kiadásra különíteni. Mindezek után a húsból marad kb. 8 Ft, ezt kell háromfelé - nővér, aszisztens, orvos - osztani. Ha ez megtörtént, az orvosra

kártyák számától függően valóban egy 5000 Ft-nyi összeg jut. Tagadhatatlan, hogy ez is jó, mert plusz jövedelem. De csak pillanatnyilag, 92. végéig. Jövőre mi lesz? Ha csak a kártyák után fizetnek majd, abból hideg vízre sem telik. Ha csak nagyon sok kártyája össze nem gyűlik valakinek, de akkor meg hogy látja el a beteget?

- Van-e egyáltalán biztos támpont arra vonatkozóan, hogy jövőre mi alapján és hogyan fizet a TB? Közismert, hogy országszerte egyenlőtlen a kártyák orvosok közötti megosztása, és nem lehet tudni, milyenek lesznek 93-tól a minőségi követelmények. Itt Miklóson is van olyan körzet, ahol 1300-1400 beteg jelentkezett, de olyan háziorvos is van, akinek háromezernél is több kártyája gyűlt össze.

Dr. Magyar Elza: - Valóban van olyan körzet, ahol még - ha csak a számszerűséget nézzük - bőven tudnának fogadni kártyákat, és van olyan is, ahol több van, mint szerintem kellene. De ki tudja melyik a jó? Én nagyon bizonytalannak látom a betegek és orvosok helyzetét is. Lehet, hogy jövőre kijön egy olyan minőségi követelményrendszer, ami alapján 1500 beteg tisztességes ellátása is komoly problémát okoz. Vagy bizonyos létszámon túl nem finanszírozza a biztosító. Mi lesz akkor a "létszám fölötti" betegekkel?

Dr. Várhelyi: - Én másként látom a dolgot. Az intézménynek az országos átlaghoz viszonyítva gyenge a felszereltsége. A rendelőkben alapvető vizsgálatokat nem tudunk elvégezni, nincs EKG, nincs sürgősségi táskák, stb. Szerintem az önkormányzatnak a jelenleginél sokkal többet kellene ezen a téren vállalnia. Mivel a beteget vizsgálni, kezelni felszerelés hiányában igazán érdeemben nem tudjuk, küldjük a szakrendelésre. Hiába jön a minőségi szorzó, minőséget nem tudunk nyújtani. Akkor pedig maga a kártya hozza az alappénzt, s majd az jár jól, akinek sok kártyája lesz. De szerintem kétezerrel több beteget úgysem lehet ellátni.

Dr. Szántai: - Ezt magam is úgy gondolom. De tudomásul kell venni, hogy az orvosválasztás szabad, és erősen szimpátia kérdése. Nyilvánvaló, hogy a betegek a nekik rokonszenves orvosnál akarnak jelentkezni. Az tény, hogy ha egy orvos 3.000 beteget felvállal, éjjel-nappal dolgoznia kell. És nem biztos, hogy szerencsés lesz a sok kártyával, mert a követelményrendszert még nem ismeri, s kérdés, hogy azokat időben és szakmailag tudja-e teljesíteni. Az is hozzátartozik a dologhoz, hogy az ajánlás kétezer beteg tart optimálisnak, viszont az orvosok létszámának növelésére nincs pénz. A TB-től erre a célra nem lehet kivásalni, az önkormányzat pedig nem bírja erővel. Hogy az orvosok bérezése jövőre hogyan történik, nem tudjuk. A tendenciákat figyelembe véve, nagyon valószínű, hogy lesznek, akiknek jóval kevesebb lesz a fizetése az eddiginél. Jogos tehát a kollegák félelme, a pályaelhagyás sem kizárható.

Dr. Tivadar: - Nem titok, hogy egyike vagyok azoknak, akiknek sok kártyát adtak le a betegek. Természetesen örülök a bizalmuknak, mert igaz, hogy a beteg nem tudja eldönteni, hogy az orvos jól gyógyítja, vagy sem, de legalább bízson benne, érezze a törődést, azt, hogy mindent megtesznek érte. Nem árt az sem, ha jó az orvos híre. Biztos, hogy nem én gyógyítok meg mindenkit, de mindent megteszek, hogy időben a megfelelő szakrendelésre, kórházba kerüljön, és a megfelelő gyógyítást kapja. Sok időt és energiát fektetem én korábban abba, hogy most ez a helyzet alakult ki. Egyébként régen sem volt sokkal kevesebb betegem, mert legtöbbjük már korábban más körzetből jelentkezett át hozzám. Csak akkor ez senkinek sem volt érdekes. Igyekszem munkámat továbbra is ellátni, aztán majd meglátjuk. Az meggyőződésem, hogy ez a biztosítási rendszer nem biztosítási rendszer. Semmi konkrét támpont, semmi anyagi fedezet, a biztosítatlan pedig majdnem ugyanolyan jogosult, mint eddig.

- Úgy tudom, nagyon nagy a bizonytalanság ezen a területen is.

Dr. Magyar Elza: - Elhangzott, hogy a lakosság 60-65 %-a érvényesítette, adta le a kártyáját. De mi legyen a biztosítás nélküli betegekkel? Ők is jönnek probléma esetén. A törvény viszont nagyon homályosan fogalmaz, azt mondja, hogy indokolt esetben kötelező az ellátás. De mi az indokolt? Minden esetben eszembe jut, hogy a TB majd nem tartja indokoltnak a tevékenységeket, és rajtam hajtja be a kezelési költségeket, a gyógyszeres árakat.

Dr. Szántai: - Sajnos ez a félelem is jogos. Megemésztetetlen számunkra, hogy nem ismerjük a TB ellenőrzésre vonatkozó követelményeit. Így csak vakrepülünk. A lázas betegség, baleset, életveszély indokoltsága egyértelmű. De ezek a legtrikábbak. A többire még csak iránymutatás

sincs, legtöbbször egyéni megítélés kérdése, mi indokolt, mi nem. Elképzelhető, hogy kijön a TB ellenőrző főorvosa, s nem ért egyet ezzel vagy azzal az esettel. Ki dönti el, kinek van igaza? Le kellene ülni a biztosítóval, és közösen legalább irányelveket kidolgozni.

- Ennek nagyon súlyos következményei lehetnek. Valószínűnek tartom, hogy az első vitás eset után, amikor az orvosnak fizetnie kell, csak az életveszélyes esetet fogja indokoltnak tartani.

Dr. Szántai: - Félő, hogy ha ez a helyzet így marad, annak csak a betegek látják majd kárát.

- Szó esett a minőségi követelményekről. A cél az lenne, hogy a házi orvos szakképesítést szerezzen, letegy a házi orvosi vizsgát, mert ez lesz a bérezés alapja. Van-e erre lehetőség?

Dr. Tivadar: - Én reménytelennek tartom. Nagyon nagyok - megkockáztatom, teljesíthetetlenek - a követelmények a lehetőségekhez képest. Pillanatnyilag kilenc orvos

közül kettőnek van valamilyen szakvizsgálata, de a házi orvosi szakvizsga alapjaival senki nem rendelkezik. Miből és hogyan képezzük magunkat? Társulások, vállalkozások hirdetik a képzéseket, tanfolyamokat, napi 3-4.000 Ft-ért. Ha elmegyek mondjuk egy hónapra, engem helyettesíteni kell. Ki fogja ezt fizetni? Az orvosi egyetemeken kellene házi orvosi képzésre tanfolyamokat indítani, hónaposokat, megfelelő gyakorlat-szerzési lehetőséget biztosítani szülészetben, sebészetben, stb. Anélkül hogyan? Erről nem szólt a törvény. S ha

Foto: - W -

mégis megvan a szakvizsga, mit kezdek vele? Nincs a rendelésben megfelelő műszerezettség, s úgy tűnik, nem is lesz. Mondhatja valaki, hogy ott a kártyapénz, s ez igaz is. De ha én ebből áldozok, az nem lesz az enyém. Összeállhat ugyan 3-4 orvos, hogy vegyen EKG-t, de nem teszi, mert a gép az intézet leltárába, tulajdonába kerül. Ha valamelyik elmegy, nem viheti magával. Ezt a házi orvosi rendszert csak egy jól működő szakorvosi háttérrel lehet elképzelni. De akkor hol a változás? Nincs alapja ennek a törvénynek.

- Igazgató úr?

Dr. Szántai: - Nem tudok, mit mondani. Nagyon úgy néz ki, hogy a TB a legtöbb finanszírozási ügyből kilép, mindentől próbál szabadulni. Az ügyeletet is csak 92. dec.-ig fizeti, utána ez az önkormányzatra hárul, mint ahogy a védőnőszolgálat finanszírozása, a műszerezettség fejlesztése, az intézmény fenntartása és sok minden egyéb. Ezt pedig az önkormányzatok nem fogják bírni. Egyértelmű, hogy valami egyéb forrás kellene, arra pedig egyelőre nincs kilátás. Hogy hogyan lesz? Ki tudja?

Jó lenne ezekre a kérdésekre választ kapni. S ha lehet, minél hamarabb, mert a bizonytalan helyzet előbb-utóbb az embert magát is bizonytalanná teszi. S orvos esetében ez halálosan komoly vonzattal is járhat.

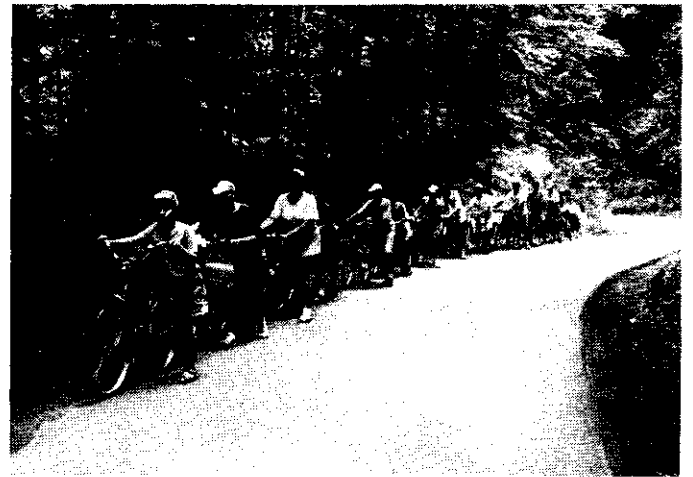
Pásztor

NYÁRI TÁBOROK

KERÉKPÁR TÚRA

A Kölcsey Ferenc Általános Iskola tanára: Molnár Imre már 25 éve vezet kerékpáros túrákat nemcsak hazánk különböző területeire, de még Erdélybe és Szlovákiába is. E nyáron a Bükkbe vitt 13 tanulót hatnapos kerékpárútra június 22-27-ig. Miskolcig vonattal utaztak, innen Diósgyőr-Hámor-Lillafüred-Garadna-völgy-Jávorkút-Bánkút-Szilvásvárad-Eger-Kisköre útvonalon haladtak. Sátor, gumimatracot, hálózsákot vittek magukkal. Az étkezést saját főzéssel, illetve bolti vásárlással oldották meg. Egy ilyen út rendkívüli módon fejleszti a gyerekek fizikai állóképességét, gyakorlati készségét, a közösséghez való alkalmazkodását. Egészséges életmódra nevel, felfedezteteti a természet szépségeit, megismerteti hazánk nevezetességeivel és hagyományainkkal. Mindezekre egyre nagyobb szüksége van ifjúságunknak. Kell az ilyen erőpróba, és dicséret illeti a résztvevőket és szervező tanárukat egyaránt - vállalásukért!

Hajnal Józsefné
Foto: Molnár Imre

A TÁBORI KRÓNIKA MARGÓJÁRA

Vége a nyárnak. Benépesedtek az iskolák. Jólesik még visszagondolni a nyárra, a táborra. Mennyi élmény, átbeszélgetett éjszakák, új barátságok, izasztó hegyi túrák, színes karneválok a táborköz mellett, az első csók. Sokunknak vannak életreszóló tábori élményei. Szülőként viszont egyre nehezebben tudjuk előteremteni a tábori költségeket. Néhány éve még a gyerekek közel egyharmada vett részt táborban, ma már csak minden tizedik gyerek.

Drága az élelem, a szállás, de főleg a közlekedés. Márpedig a táborban utazni szükséges. Az önkormányzat pályázati rendszerben több városi táborot támogatott tanulónként 500-1.000 Ft-tal. Így is gyakori, hogy a kislétszámú táborokban a költségek csökkentése miatt az önellátást választják, nem kis fáradsággal állítják elő a betevő falatot.

Néha az is előfordul, hogy a gyerek felületes információi alapján a szülő kétségbeesve szalad az illetékesekhez, nézzenek körmére a táborban dolgozóknak.

Együtt kell élnünk ezekkel, minthogy abba is szó nélkül beletörődöttünk, hogy megszűnt a nyári napközistábor. Az okok közül csak egy, de nem utolsó, hogy a kollégium egyházi fenntartásba került, és így a talán egyetlen alkalmas táborhellyel nem a város rendelkezik. Kevés vigasz, hogy fenntartója egész nyáron üzemeltette, a mi gyerekeink pedig jobb híján az utcán rúgták a port.

Kovács Györgyné

CSERKÉSZTÁBOR

Az Árva Bethlen Kata Cserkészcsapat Beregben táborozott. Gyalogtúráik alkalmával bejártak sok kedves kis falut. Kisnáményt, Gacsólyt, Túrístvándit, Kölcset, Szatmárcsekét. Fürödtek a Túrban és a Tiszában. Kint táborköz mellett énekeltek.

VÍZI TÁBOR

A Kölcsény Ferenc Általános Iskola 16 tanulója két tanár vezetésével vízi túrán vett részt. A Tiszán Dombrádtól Tokajig, onnan a Bodrogon fel Sárospatakig, majd Vissza Tokajig - mintegy 130 km hosszan eveztek június 28 - július 5-ig.

A napi táv teljesítése a festői szép tájakon komoly fizikai erőpróbát jelentett. Ennek ellenére a túra minden résztvevője kérte, jövőre is szervezzék meg a tábort.

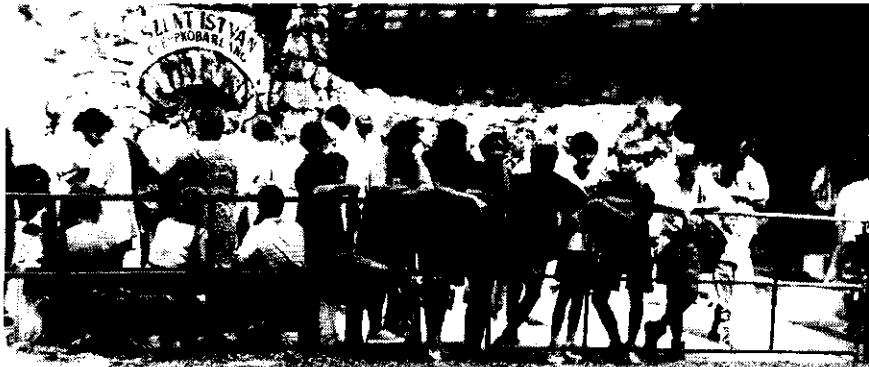
Kéri az önkormányzatot anyagi támogatásával segítse egy olyan vízi bázis létrehozását, melyet a fenntartása alatt álló három általános iskola egész évben használhat. A befektetés, igaz több évi hozamidővel, de aranyat érhet!

SZILVÁSVÁRAD

A gyönyörű bükki tájakon járt a Petőfi Sándor Általános Iskola 26 tanulója. Szilvásváradon táboroztak augusztus 3-13-ig.

A Szalajka-völgy óriás fái alatt, és a belpátfalvi Gyári-tó hűs vizében könnyen elviselhető volt a nagy forróság. Jártak Lillafüreden, Egerben. Megismerkedtek Szilvásvárad múltjával és jelenével, volt focimeccs az aszói táborozókkal, falukutató és sok érdekes látnivaló. Hazafelé Bogács híres strandfürdőjét keresték meg.

KÁPTALANFÜRED

A Petőfi Sándor Általános Iskola Káptalanfüredi táborában 42 tanuló vett részt. A hagyományoknak megfelelően gazdag program várt a táborozókra, gyalogtúrák, sportrendezvények, vetélkedő az olimpia jegyében, s természetesen a strand örömei. Két egésznapos kirándulást szerveztünk. Buszkiránduláson Pannonhalma és Győr nevezetességeivel ismerkedtünk meg. Balatoni tábor nem múlhat el hajókázás nélkül, a szeszélyes időjárás jóvoltából Siófok - Balatonfüred útvonalon áztunk-fáztunk.

Bár a táborban egyszerre 3 csoport tartózkodott, a szokatlan körülmények nem okoztak semmiféle problémát, az egy hét nagyon jó hangulatban telt el.

Köszönjük Felföldi Zoltán tábori gondoknak és "csapatának" odaadó munkáját.

"Fejünk felül a tetőt"

Az augusztus 28-i "Superinfóban" meglepő hirdetésre bukkantam, s mint kiderült, nem csak én.

A hirdetés szerint a város Polgármesteri Hivatala áruba bocsájtja a volt Zeneiskola épületét a Kossuth téren. (Gondoltam, valakinek csak agyára ment - mehetett a hőség, hisz az képtelenség, hogy a polgármester úr ne tájékoztatta volna az ország két legnagyobb parlamenti pártja helyi szervezeteinek vezetőit arról, hogy - egyik pillanatról a másikra - eladja azt az épületet, mely otthont ad nekik, s persze a FIDESZ-nek - őket lapzártáig nem sikerült elérnem - s a logopédiának is.)

Mondom a hőség lehet az oka - vagy egy igen rossz vicc -, hiszen a két említett párt képviselőiből került ki a város két alpolgármestere, sőt, a sorok frójaként magam is, mint bizottsági elnök.

Azt sem hiszem, hogy "ők úgy gondolnák", hogy az emberek "azt gondolják", hogy azok a pártok sem váltották be a reményeiket, de arra gondolni sem merek hogy miután a város kizsákmányozták megkapták a székházukat, s a kereszténydemokraták is berendezkedtek a város önkormányzatától "visszakapott - ajándékozott" Katolikus Népkörben, elérkezettnek látták az időt, hogy "leszámoljanak" velünk [s az inkább a liberálisokhoz közelítő helyi MDF szervezettel is (?)].

Így; választás előtt, meglehetősen tisztességtelennek tűnik ez a lépés, s éppen azért hiszem azt, hogy valami rendkívül otromba provokáció, vagy ballépés egy kívülálló, vagy valamilyen hivatali alkalmazott részéről. A magam részéről kizártnak tartom, hogy akár a polgármester úrnak, akár valamilyen irodavezetőnek köze lenne a dologhoz, ilyen felelőtlenséget, politikai elfogultságot (és vakságot) feltételezni sem tudok.

Amúgy sem vagyok egészen biztos abban, hogy teljesen törvényes lenne az említett pártok "fölül" eladni az épületet, persze ki az a nem normális, aki ilyen bentlakókkal együtt is hajlandó lenne megvenni.

Egyébként mi, bentlakók kíváncsián várjuk a fejleményeket e nem egészen mindennapi ügyben.

Kakuk Imre

TÁNCOSAINK ÚTBAN LENGYELORSZÁG FELÉ

A szív orgánumai

Idén hatodik alkalommal rendeztek népművészeti találkozót a Budai Várban augusztus 20-23 között.

A népes közönség láthatott itt fazekasokat, csipkeverőket, kovácsokat, gyékényszövőket, szíjgyártókat, stb. A néptáncegyüttesek sem maradhattak ki a színes forgatagból. Az ország minden pontjáról, sőt a Vajdaságból, Szicíliaból, Spanyolországból is érkeztek táncosok.

Ennek a jeles ünnepnek törökszentmiklói vonatkozása is volt: a Miklós Néptáncgyüttes kilenc alkalommal táncolt a - főleg - külföldiekből álló közönségnek.

Gál András és Szalavári Anna, a néptáncgyüttes vezetői elmondták, hogy igencsak kemény erőpróba előtt áll az együttes, mivel szeptember elején Len-

gyelországba a Jelénia Górai Nemzetközi Néptáncfesztiválra kaptak meghívást. Ők képviselik majd hazánkat e rangos eseményen.

De októberre is jut a fellépésekből. A hónap elején a kalocsai népi együttes vendégei lesznek, majd október 23-án részt vesznek a Szolnoki október című rendezvény-sorozaton, ahol Szolnok megye néptáncgyüttese lépnek fel.

Az ifjú táncosok ezen a találkozón szépen megállták helyüket, a rekkenő hőség ellenére is lelkesen

táncoltak. Ahogy néztem őket egy "réginyag" időn túli szavai jutottak eszembe: ... a szavak az értelem orgánumai; a hangok és a mozdulatok azonban a szív orgánumai. Megindítók, elragadók és rábeszélők.

Burai Barbara

Fotó: Herwig Rombauts

A miklói táncosok a szentendrei Skanzenban

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK A VILÁGKIÁLLÍTÁSRA?

ARATÓNAPOK TÖRÖKSZENTMIKLÓSON, 1993-BAN!

1993. júliusában először szeretnénk megrendezni a törökszentmiklói ARATÓNAPOKAT, hagyományteremtő szándékkal, hogy a magyarországi VILÁGKIÁLLÍTÁS programjához csatlakozni tudjunk.

Minden törökszentmiklói üzem, vállalkozó vagy egyén javaslatát, ötletét szeretnénk figyelembe venni a program kialakításában.

1992. szeptember 22-én 14 órától ÖTLETBÖRZÉT tartunk a Városi Művelődési Központ 31-es helyiségében, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A program kialakításában és a vendéglátásban elsősorban a törökszentmiklóiaknak kívánunk lehetőséget adni.

Városi Művelődési Központ

VÁLTOZÁS A MISERENDBEN

A római katolikus főtemplomban a szentmisék szeptember 1-től este 6 órakor kezdődnek.

Október 1-től a kezdések időpontja este 5 órakor lesz.

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Német Ferenc - Szűcs Andrea (törökszentmiklói - újszászi lakosok) Bakos-Tóth Zoltán - Németh Magdolna (törökszentmiklói lakosok) Vámosi-Nagy Tibor Zoltán - Szabó Judit (törökszentmiklói lakosok) Korom Imre Róbert - Győri Katalin (törökszentmiklói lakosok) Pásztor István Tamás - Pető Ilona (törökszentmiklói lakosok)

EGY KIÁLLÍTÁS HATVÁNYOZOTT ÉLMÉNYEKKEL

Népművészetről a népművészet szerelmeseivel

Aug. 20 - szept. 6. között érdekes, ritka kiállításnak adott otthont a Művelődési Központ Pincegalériája. Három népművész három különböző ágazatban jelentkezett. Baloghné Béres Györgyi fafaragó, ifj. Farkas Sándor fazekas és Tarr János festőművész - mindhárman Szatmárból - mutatkoztak be a törökszentmiklósi közönségnek. A kiállítás nyújtotta élményt fokozta, hogy Vásárhelyi László, a képernyőről ismert koreográfus személyében olyan ember nyitotta meg a tárlatot, akinél jobban kevesen ismerik, és jobban kevesen szeretik a népművészetet. Megnyitó beszéde szinte egy lírai vallomás volt, amely hallatán egészen más szempontból nézték hallgatói a kiállított képeket, tárgyakat, mint ahogy általában egy képet vagy fazekat néz az ember. Laci bácsi - aki életében csak egyszer beszélt vele, más-képp ha akarná, sem tudná szólítani - készséggel és az érdeklődés miatti örömmel ült le rövid beszélgetésre, amelyhez rövid idő múltán Farkas Sándor is csatlakozott.

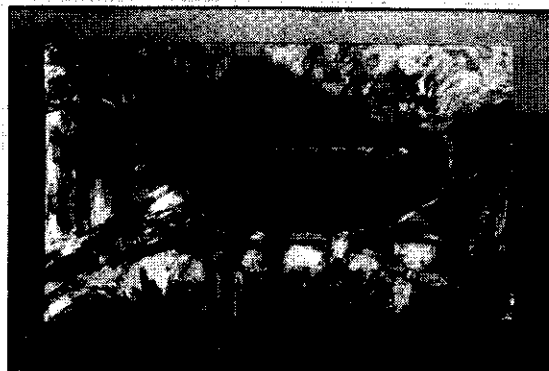
- Nagyon örülök, hogy engem kértek fel a kiállítás megnyitójára. Három fia-

tal szatmári művész mutatkozik itt be, s kicsit magamat is e tájék szülőltjének tartom. Igazából nem ott születtem, de ott nőttem fel, ma is szorosan odatartozónak érzem magam. Ismerem minden gondját, baját, rokonaim az ottani emberek. Az a vidék egy rövid időszakot kivéve - az almázás sikeréveire gondolok - mindig is az ország nehéz sorsú tájai közé tartozott. Így van ez most is. S ami az én szívemet melengeti, hogy eljött onnan ide három műfaj három teljesen eltérő, más indíttatású képviselője, hogy elhozza szülőföldje üzenetét. Ezek az emberek a maguk sajátos művészeti eszközeivel életük, lényük egy darabját mutatják be úgy, hogy valami olyant akarnak nyújtani a ma emberének, ami rettenetesen hiányzik az életünkből. Ez a valami az öröm, ami mindegyikük munkájáról sugárzik. S ennél fontosabb nincs, ez az élet életetője, az ami a világban az egyedüli biztos pont. S az örömet nem szórják az emberre, azt meg kell találni. Aki nem talál rá, az csak sorvad és kesereg. Itt most megtaláltam, s a vitathatatlan művészeti értéken túl számomra ez a legfontosabb, s ilyen szemüveggel nézek elsősorban itt mindenre.

- Mit mutat ez a szemüveg?

- Vegyük sorra! A festéssel magas szinten igazán sohasem foglalkoztam, ezért sem művészeti szempontok alapján közelíték ezekhez a képekhez. Inkább affelől, hogy mindegyik tájat ábrázol ugyan, de mégis mindegyik mögött ott érzem az embert. Lehet, hogy nekem könnyű, mert fiatal koromban bejártam a Tisza-Szamos vidékét, s eze-

ket a tájakat, ezeket a folyó menti fákat szinte személyesen ismerem, de nem hiszem, hogy csak én érzem így. Az áprilisi és őszi táj tanyájában a falak mögött bent látom az ott élőket, előttem esznek, alszanak, élnek. A másik dolog ami megragadja a szememet, a színhatás. Ezt a szín és formavilágot sehol másutt nem lehet megtalálni, csak Magyarországon. Tarr János mindent, amit lát a világon, magyarul fest meg. Juhász Gyulára gondolva magyar tájat magyar ecsettel. Ezeknek a képeknek egyéni varázsa van, amellyel sikerül talán az elcsüggedt embereket is felelőzni egy kicsit.

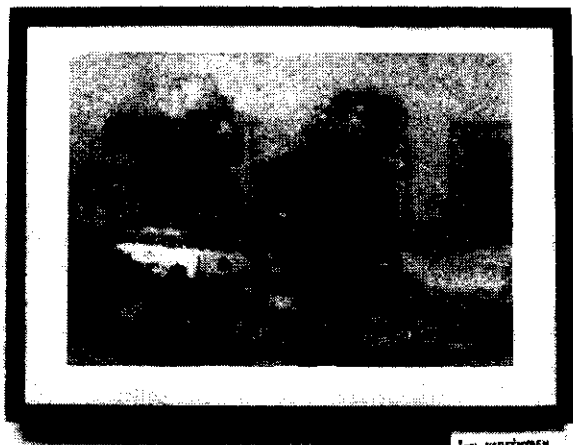

APRILISI HÉ
A 20011

- Azt hiszem, a fafaragó már nemét illetően is kuriózumnak számít.

- Igen, már maga a tény, hogy egy nő foglalkozzon fafaragással, ritkaság. De nem is igazán ez a rendkívüli, hanem az, hogy még a fánál is keményebb anyaghoz, a csonthoz és szaruhoz is hozzá mert nyúl. Szarut magam is faragtam valamikor, tudom, hogy eszméletlenül nehéz, nagyon erős fizikai igénybevétel jelentő dolog. De az sem érdektelen, hogy Béres Györgyi Ózdról - egy ipari városból - a nyíregyházi tanárképzőbe, onnan pedig Mátészalkára kerülve fedezte fel a népművészet nyújtotta nagy élményt, amely véglegesen magával ragadta.

Fafaragványaiiban őrzí a hagyományos motívumokat, módszereket, de többször egyéni felfogásban - nem szeretem a modern szót - közelíti meg azo-

ŐSI NAPFÉNYEN

kat. Van egy nagyon érdekes munkája itt, amely valószínűleg a Csodaszarvas legendát eleveníti meg, de az is lehet, hogy az ősi finnugor világba vezet. Ezt a régi motívumot szokatlan, új stílusban faragta meg, talán a múlt és jelen kapcsolatát is jelezve.

- *Vannak itt Béres Györgyinek egészen más jellegű munkái is.*

- Bizony. Meg ne feledkezzünk a lószőről. Szépen bánik a fával is, de még inkább neki való anyag a lószőr, amiből gyönyörű dolgokat csinál. A lószőrdíszek készítése ősi mesterség, amelyről nemrég még azt hittük, hogy kihalt, aztán kiderült, hogy új életre kelt. Ennek Bodrogi Sándor bácsi volt az utolsó

ágról tudni kell, hogy a régen általánosan használt lószőr díszek egy-egy művészi darabjának értéke súlyra az aranyéval vetekszik.

- *Gondolom, nem véletlenül maradt utoljára a fazekas.*

- Nem. Egyrészt azért, mert Farkas Sándor barátom itt ül mellettünk, másrészt azért, mert a legmélyebbre nyúló népi gyökereket nálam találok meg. Családi hagyományokat folytat, amelyek több mint 400

évre visszamenőlegesen. Az öregek szerszámái ma már a mátészalkai múzeum tulajdonában vannak, de az ősi korongot, amelyen a felmenők 490 éven keresztül dolgoztak, s amelyről az ükapa 92 éves korában gutaütés miatt esett le, Sándor megtartotta. Senkinek semmi pénzért nem adta oda, pedig bőven kapott ajánlatot. A szakértők szerint

egyedülálló a világon a kora miatt. Természetesen azon már dolgozni nem lehet, mint ereklyét őrzí.

- *Vannak-e a mesterségnek egyéni jellegzetességei? Farkas Sándor felismerné-e a többi között a család termékeit?*

- Természetesen.

Megvannak minden dinasztíának a jellegzetességei, amelyek alapján meg lehet a termékeket különböztetni. Forma, szín, s elsősorban a díszítés ezek. Olyan ez, mint a szatmári csíkos zsákok esetében. A lakus számára minden zsák egyformán csíkos, pedig több ezer között sincs két

egyforma. Egyszerre vitték a búzát a malomba a népek, egyszerre hozták el a lisztet, mégis mindenki felismerte a magáét. A fazekas is csíkozta az edényeit, a csíkok határozták meg az űrtartalmat és persze az árat is. Ez alapján több száz közül is szempillantás alatt meg tudta mondani a gazda a vevőnek, mi mekkora, mi az ára. S persze ez alapján ismerte fel a magáét is.

- *Meg lehet-e élni ma ebből a mesterségből?*

- Sajnos nem, mint ahogy más népművészeti ágban sem igen lehetséges a megélhetés. Az alapvető probléma az, hogy az igazi népi kultúrát megöli a giccs.

A vásárlók a népies jellegű - nem népművészeti - tömegtermékeket veszik, egyrészt mert az olcsóbb, - ha olcsóbb -, másrészt pedig nem is ismerik fel az igazi

értékeket, nem tudják megkülönböztetni az igazit a hamistól. Nem az ő hibájuk, hiszen senki nem tanította nekik, s a népművészet sem tartozott a pártfogolt, terjesztett dolgok közé!

- *Laci bácsi! Kell-e attól tartani, hogy elhal a népművészet?*

- Nincs könnyű helyzetben, de ettől azért nem félek. Amíg kiveszettnek hitt mesterségek úgy kelnek életre, ahogy a lószőrfonás, amíg a népművészetnek olyan szerelmesei akadnak, mint ez a három szatmári fiatal, amelyik minden nehézség ellenére sem adja fel, keresi a bemutatkozás lehetőségét, s művészi munkáikkal szemeket nyitnak a népművészetre, addig nem kell ettől tartani. S ez az igazi értéke ennek a kiállításnak, s ezért melegegett meg a szívem, hogy it lehettem.

Köszönöm a beszélgetést.

Pásztor
Fotó: - W -

mestere, s mikor meghalt, azt hittük, vége ennek a mesterségnek. Aztán egyszercsak lószőrön táborkantak fel itt is, ott is. Kiderült, hogy Sanyi bácsinak voltak tanítványai - köztük Béres Györgyi -, akik eltanulták tőle a titkokat, s most maguk is tovább adják. Erről a különleges népművészeti

ATLÉTIKAI HÍRADÓ

Megyei ifi és serdülő

"A" összetett bajnokság

Július 24-25-én Szolnokon került megrendezésre a megyei ifi-serdülő "A" összetett bajnokság, mely jó felkészülési versenynek felelt meg, két héttel az országos bajnokság előtt.

TSE atlétáinak eredményei:

Felnőtt korcsoport	
1. Búzás Norbert	5062 pont
Ifi korcsoport	
1. László Csaba	5224 pont
2. Fodor Zsolt	4085 pont
Serdülő "A" korcsoport	
1. Bertán Gábor	5280 pont
2. Karancsi Zsolt	4842 pont

Edzőtáborozás

Megyei Atlétikai Szövetség augusztus 12-19-ig Salgótarjánban 30 fő részére megyei edzőtábort szervezett, melyre a Törökszentmiklósi SE 8 helyet kapott. Elsősorban serdülő "B" korcsoportos atléták kapták a felkészülés lehetőségét, mivel ez egyben a szeptember 12-13-i országos döntőre történő felkészülésüket is szolgálja.

Résztevők: Márki Szabolcs, Kóródi Tamás, Sipos Attila, Karancsi Tamás, Pintér Alexandra, Kántor Edit, Bartus Csilla, Szabó Judit.

Országos serdülő "A"

és ifi összetett bajnokság

Augusztus 8-9-én Budapesten a Tüzér utcai pályán került megrendezésre az országos serdülő "A" és ifi tízpróba bajnokság. A 108 induló két napon át reggeltől este hét-nyolc óráig küzdött az eredményekért a közel 40 fokos hőségben.

A törökszentmiklósi SE atlétikai szakosztálya serdülő "A" és ifi fiú csapatokkal képviselte magát a következő eredményekkel.

Serdülő "A" fiú csapat 14 953 ponttal harmadik helyezést ért el a Központi Sportiskola és a Bp. Vasas mögött. Csapatagok: Bertán Gábor, Tóth Nándor, Karancsi Zsolt.

Egyéni összetett versenyben Bertán Gábor hatodik lett 5 469 pontos aranyjelvényes minősítéssel.

Ifi fiú csapat 16 025 ponttal ötödik helyet szerzett: Búzás Norbert, László Csaba és Fodor Zsolt összeállításban.

Egyéni összetettben Búzás Norbert 5 955 ponttal nyolcadik helyen végzett.

PÁSZTOR

Tájékoztató

Törökszentmiklós város és vonzáskörzete járványügyi helyzetéről

1992. aug. 10-én az alábbi közérdekű közleményt tettük közzé a városban:

"Törökszentmiklós város Tisztiorvosi Szolgálatára értesíti a lakosságot, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megye területén, így Törökszentmiklós városban is augusztus hónapban hirtelen megnövekedett a hasmenéses megbetegedések száma, ezen belül a vérhas megbetegedések száma is.

A vérhas ragályos betegség, láz, hasi fájdalom, híg, nyálkás, esetleg véres széklet jellemzi. A beteg ember székletével üríti a kórokozót, amelyet közvetíthet a piszkos kéz, fertőzött étel, víz és légy. A fő fertőző források az enyhébben megbetegedett, orvoshoz nem forduló betegek. A kánikula kedvez a baktériumok szaporodásának.

Tisztelettel kérjük a lakosságot, hogy saját és embertársaik egészsége megőrzése érdekében fokozottan ügyeljenek kezük, ételük, környezetük, vizeink tisztaságára, a legyek irtására. Hasmenés jelentése esetén mielőbb keressék fel orvosukat."

Ezen közlemény jelenleg is érvényben van, jelenleg is aktuális. A szezonális járványos hasmenések időszaka augusztus - szeptember. Ez ezen szezonban fokozottan érvényes a hosszantartó, extrém magas levegő- és vízhőmérsékletek miatt.

A dysenteria /vérhas/ betegség nagyobb mértékben érintette Törökszentmiklós város lakosságát, mint a városkörnyéki községeket. A betegség robbanásszerűen jelentkezett július 27-28-29-én, valamint aug. 3-4-5-én. Ezekre a napokra 72 személy betegedett meg, ezen megbetegedettek valamennyien fogyasztottak tejterméket: krémtúrót, habosított joghurtot, tejfölt, túró, sajt, közülük strandon csak 1-2 személy volt.

1992. aug. 24-ig a városban 94 fő dysenteria /vérhas/ megbetegedését regisztráltuk, míg a városkörnyéki községekben 35 beteget. Leginkább érintett községek: Kengyel, Tiszatenyő, Tiszapüspöki - kb. egyforma arányban. A betegek környezetéből 32 tünetmentes ürítőt szűrtünk ki, ami azt jelenti, hogy ezen személyek nem betegedtek meg, de székletükkel ürítették a dysenteria kórokozóját, gyógyszeres kezelés nélkül fertőzések forrásai lehettek volna.

A két robbanásszerű megbetegedéssel időszak után jelentkező betegek fertőződési forrása már maga a beteg vagy ürítő emberek, akik szétkenték a betegség kórokozóit. Pl.: a beteg vendégségbe megy, vagy vendégeket fogad, miközben "megajándékozta" szeretteit, vagy baráti körét a kórokozóval. Más: 8 tagú hasmenéses család a környék összes strandját végiglátogatta!

Az ételmiszer után a strandok a kórokozók legfőbb közvetítői - vízbe belemosódik, ami mások szájüregébe juthat, a fertőzött gyeplaj átvivő közeg lehet. A megfertőzött ember nemcsak a hasmenés időszakában fertőz, hanem a lapangási időszakban, ami pár órától 72 óráig tarthat, valamint a hasmenés megszűnte után még hetekig ürítheti a kórokozót megfelelő kezelés hiányában.

A közmondás szerint: Jobb félni

...

Előzzük meg a betegséget:

1. odafigyelve tartsák be a higiéné szabályait
2. hőkezelés /forralás, sütés/ nélkül lehetőleg ételt ne fogyasszunk, gyümölcsöt, zöldséget alaposan mossuk meg
3. ha már a betegség tünetei jelentkeznek, mielőbb forduljunk orvoshoz.

Dr. Fehér Ágnes
városi tisztifőorvos

RENDŐRSÉGI HÍREK

Fk. M. János Tiszabői lakos és bűntársai ellen többrendbeli nagyobb értékben elkövetett betöréses lopás bűntett alapos gyanúja miatt indított büntetőeljárás a rendőrség. Az elkövetők alaposan gyanúsíthatók, hogy ez év nyarán Tiszabő területén ajtókfeszítés útján több magánlakásba hatoltak be ahonnan gázpalackot, bútorokat, ruhaneműt és egyéb berendezési tárgyakat (dohányzóasztal, puff, fotel) tulajdonítottak el. Gyanúsíthatók továbbá a helyi GAMESZ raktárából motorosfűrészt el tulajdonításával, kerékpárlopásokkal, több helyről tyúkolopással. A profiljukba minden belefér, nagyobb mennyiségű gázolaj lopástól, fenyő- fűrészáru el tulajdonításáig, valamint birkalopásig. Valamennyi elkövetővel szemben büntetőeljárás lefolytatására kerül sor.

A rendőrségi alapítvány által vásárolt vagyonvédelmi technikai berendezés jegyzésének hatására Törökszentmiklóson a rendőrszolgálatok tettenérték a Sárge Csikó büfé betörőit. Az elkövetők négy férfi és két nő. Egy világos színű Wartburg combi személygépkocsival voltak, melyet már félig megraktak a büféből el tulajdonított ital, cigaretták, csokoládé és egyéb cikkekkel. Az elkövetők közül előzetes letartóztatásba került Tóth Lajos és Suki Csaba budapesti, valamint Ferencsik Sándor, Farkas István törökszentmiklósi lakosok. Az elkövetők gyanúsíthatók más hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésével.

Ismeretlen tetteseket keres a rendőrség, akik alaposan gyanúsíthatók, hogy augusztus 25-re virradóra ablakmemászás útján behatoltak a törökszentmiklósi volt GEJA cipőkészítő műhelyébe és onnan 15.000 Ft értékben mosószereket, varrófelszereléseket, papucsokat, kávét és kávéfőzőt valamint egyéb tárgyakat tulajdonítottak el.

Besurranó tolvajt fogott a rendőrség Tiszaroff községben Rácz Veronika személyében, aki alaposan gyanúsítható, hogy a község területén magánlakások sérelmére besurranás módszerével lopást követett el, amikor is aranyláncot, karórát, készpénzt és egyéb tárgyakat vitt magával.

A Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya betörő társaságra bukkant Fegyvernek község területén. Előzetes letartóztatásba került a rendőrség által már ismert büntetett előéletű Budai László és társai. Alaposan gyanúsíthatók, hogy Bánhalma községben a Debreceni Távközlési és Építési Csoport anyagraktárába betörték és bronz vezetéket tulajdonítottak el mintegy 300.000 Ft értékben.

Gyanúsíthatók tovább, hogy július 10-re virradóra a fegyverneki Felszabadulás úti büfébe lakatfeszítés útján behatoltak és onnan cigarettákat, szeszesitalt, csokoládéarut, rádiós magnót tulajdonítottak el 43.000 Ft értékben.

Ugyancsak ők gyanúsíthatók, hogy a fegyverneki Művelődési Ház büféjébe ajtókfeszítés módszerével behatoltak és hasonló árutételeseket tulajdonítottak el.

Augusztus 24-re virradóra lakatfeszítés módszerével látogatták meg a fegyverneki Gyöngyvirág presszót, ahonnan 38.000 Ft értékben készpénzt, dohányarut, csokoládét tulajdonítottak el.

Az elkövetők gyanúsíthatók a környező településeken más bűncselekmények elkövetésével.

Súlyos testi sértés büntetett alapos gyanúja miatt indult büntető eljárás

Dienes István tiszagyendai lakos ellen, aki augusztus 17-én az esti órákban lakásán családi veszekedés során késsel hasbaszúrta a fiát, aki súlyos sérülést szenvedett.

A Tiszagyendai MGTSZ majorjában augusztus 15-én 21 óra 10 perckor egy K 700-as erőgép beleborult a homokbányába. Az erőgépben két fő tartózkodott, akik közül az erőgép vezetője Fábián István 40 éves tiszagyendai lakos a helyszínen életét veszítette. Az erőgépben tartózkodó Tóth István súlyos sérülést szenvedett. A rendőrség az ügyben folytatja a vizsgálatot.

Ismeretlen elkövetők több hónap óta látogatták a törökszentmiklósi benzinkút mögötti hétvégi házakat, ahonnan nagyobb mennyiségben tulajdonítottak el különböző berendezési tárgyakat, televíziót, búvárszivattyút, campingfelszereléseket, kerékpárokat, szerszámokat, ruhaneműket, több százezer Ft értékben. A bűnügyi nyomozók felderítő munkájának eredményeként egy újabb betörésekre szervezkedett csoportot sikerült előzetes letartóztatásba helyezni. Gavallér Gábor, fk. L. László törökszentmiklósi lakosok és társaik alaposan gyanúsíthatók a közel 20 rendbeli vikendház feltöréssel és a város területén kisebb-nagyobb kerékpár és alkalmi lopásokkal. Az el tulajdonított tárgyak nagyobb része lefoglalásra került. Az elkövetők pedig rendőrségi őrzetben vannak.

Halálos családi tragédia történt augusztus 26-én éjfél körüli időben Tiszabő községben.

Négyesi Tibor Tiszabő, Micsurin út 4. szám alatti lakos előzetes szóváltás után élettársának H. Erzsébet tiszabői lakosnak baltával két esetben megvágta a nyakát, ezáltal olyan életveszélyes sérülést okozott, hogy a mentővel történő szállítás közben elhalálozott.

Szándékos emberölés büntetett elkövetésének alapos gyanúja miatt őrizetbevétel mellett indult büntető eljárás Négyesi Tibor ellen.

Halálos motoros baleset történt augusztus 27-én a reggeli órákban Kengyel túlerületén a halastó mellett lévő szilárd burkolatú magánúton. Maróti János 39 éves Kengyel, Kossuth Lajos út 170. szám alatti lakos Simson típusú segédmotorkerékpárjával a fenti úton közlekedett Rákócziútra irányába, amikor a halastóhoz ért az útfesték keresztben lévő behajtani tilos táblát tartó drótkötélinek ment. Az ütközés következtében elesett és a helyszínen elhalálozott. A rendőrség a halálesettel kapcsolatban folytatja a vizsgálatot.

A törökszentmiklósi VEGYTEK területéhez beérkezett vagonokban augusztus 19-én 07 órakor 4 fő Srilankai menekült állampolgárt találtak. A rendőrségi vizsgálat szerint a vagonok szabályosan le voltak plombázva, a vonat Romániából érkezett. A menekülők azt hitték, hogy Ausztriában vannak. Elmondásuk szerint Aradon egy férfi 50 dollárért vállalta, hogy feljuttatja őket egy olyan tehervonatra, amely Ausztriába fog menni. Augusztus 16-án be is szálltak arra a vonatra, amely végül is Törökszentmiklósról hozta őket. Némli száraz kenyér és keksz meg víz volt az élelmük. Tisztálkodó felszerelés és ruházat volt náluk, mivel elmondásuk szerint Romániában kirabolták őket és el tulajdonították útleveleiket, pénzüket és értékeik nagy részét. A kirándulás eredménye az lett, hogy itt Magyarországon gyűjtőtáborba kerültek, ahol rendezik az ideiglenes útiokmányukat, szállásukról és visszautazásukról intézkednek.

HALOTTAINK

Buczkó Mihályné Varnyú Erzsébet /60/ Ferge Mihály /57/ Túri Ferenc /72/ Galsi András /57/ Banka Károly /35/ Szakál János /61/ Tóth István /61/ Berenczi Istvánné Holp Ilona /79/ Bálint István /82/ Csöke Jánosné Molnár Margit /81/ Sarkadi Bálintné Sándor Ilona /79/ Balázs Ferenc /93/ Bosznai László /62/ Fodor Sándor /91/ Sajtós Béla /70/ Ratkai István /73/ Sárkány Györgyné Boda Mária /65/ Márkus Mihály /48/ Mak István /82/ Nagy Józsefné Bódi Eszter /82/ Csurgó Ilona /65/ Bánhalmi Árpád /73/ Pathó Istvánné Kicsi Erzsébet /89/ Elek Illésné Bódi Erzsébet /72/ Varga Lajos /58/ Makó Sándorné Kulcsár Eszter /80/ Fehér Károly /84/ Szabó Zsigmondné Bacsa Erzsébet /78/ Szabó Józsefné Bana Juszti /73/

HÉTVÉGI GYÓGYSZERTÁRI ÜGYELET

szept. 4-6-ig	15/68. Kossuth út 83.
szept. 11-13-ig	15/66. Almási u. 2.
szept. 18-20-ig	15/66. Almási u. 2.
szept. 25-27-ig	15/66. Almási u. 2.
okt. 2-4-ig	15/66. Almási u. 2.

Szerkesztőségi ügyelet minden kedden 16-18 óra között a Művelődési Központ 10-es szobáján.

A szerkesztőség címe: 5201 Törökszentmiklós, Pf.: 100.

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap
Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth Lajos út 135. Telefon: 13.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság:
Hajnal Józsefné; Kakuk Imre; Kovács Györgyné; Pásztor Gábor
Tipográfia: Takácsné Papp Éva; Nagy János

Kiadásért felelős:
Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány
ISSN 0868-1839
GATE MGFK NYOMDA Mázótúr